

Bruksela, dnia 18.10.2017 r.
COM(2017) 612 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Plan działania na rzecz wspierania ochrony przestrzeni publicznej

I. WPROWADZENIE

Niedawne ataki terrorystyczne pokazały tendencję polegającą na atakowaniu ofiar w przestrzeni publicznej, wykorzystywaniu słabych punktów tzw. „miękkich celów”, które naturalnie wynikają z ich otwartego i publicznego charakteru. Dotyczy to stref pieszych, atrakcji turystycznych, węzłów transportowych, centrów handlowych, miejsc kultu, otwartych rynków, sal koncertowych i placów miejskich, jak widać na przykładzie zamachów w Barcelonie, Berlinie, Brukseli, Londynie, Manchesterze, Nicei i Sztokholmie. Oprócz bardziej złożonych ataków „o wysokiej intensywności”, w których wykorzystano materiały wybuchowe i broń palną, Europę nęka również coraz więcej ataków przy zastosowaniu niezaawansowanej technologii, dokonywanych w przestrzeni publicznej przy użyciu przedmiotów codziennego użytku, np. taranowanie ciężarówką lub użycie noży w celu zranienia ofiar. Cele te są często rozmyślnie wybierane, by spowodować masowe ofiary wśród ludności. Oceny zagrożenia sporządzone przez Europol i Centrum Analiz Wywiadowczych UE (INTCEN) potwierdzają taki wybór celów, do czego również terroryści otwarcie nawołują w swoich publikacjach w internecie¹.

Ochrona przestrzeni publicznej stanowi szczególne **wyzwanie dla państw członkowskich**. Wynika to z faktu, że wiele miejsc publicznych stało się lub może stać się celem, z ich różnego charakteru: w pełni otwarta przestrzeń lub obszary, gdzie istnieje pewna forma ochrony, z różnorodności podmiotów zaangażowanych w ochronę takich miejsc, ryzyka masowych ofiar w ludziach i, co ważne, konieczności znalezienia równowagi między poprawą bezpieczeństwa a zachowaniem otwartego charakteru przestrzeni publicznej, i umożliwienia obywatelom dalszego życia codziennego.

Za ochronę przestrzeni publicznej odpowiedzialne są przede wszystkim państwa członkowskie, jednak **UE może i powinna uczynić więcej w celu wspierania** tych wysiłków. Zgodnie z zapowiedzią zawartą w liście intencyjnym² skierowanym do Parlamentu Europejskiego i prezydencji Rady i w towarzyszącym mu planie działania na rzecz bardziej zjednoczonej, silniejszej i bardziej demokratycznej Unii, niniejszy plan działania określa środki mające na celu zapewnienie wytycznych i wsparcia państwom członkowskim na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w działaniach na rzecz ochrony przestrzeni publicznej. Jest to część szerszego pakietu środków zwalczania terroryzmu, które mają zostać wdrożone w ciągu kolejnych 16 miesięcy³. Mimo że „zerowe ryzyko” nie istnieje, te środki operacyjne będą służyć wspieraniu państw członkowskich w wykrywaniu zagrożeń, zmniejszaniu podatności przestrzeni publicznej na zagrożenia, łagodzeniu skutków ataków terrorystycznych i poprawie współpracy.

Wsparcie, jakiego UE może udzielać na rzecz ochrony przestrzeni publicznej, ma dwojaki charakter. Po pierwsze, może polegać na **wspieraniu wymiany najlepszych praktyk** między państwami przy pomocy **ukierunkowanego finansowania** (rozdział II), a także **sieci ekspertów i materiałów zawierających wytyczne** (rozdział III). Po drugie, UE może angażować w te prace **wiele różnych zainteresowanych podmiotów** zarówno na poziomie

¹ Europol, *Changes in Modus Operandi of IS revisited* (opracowanie dotyczące ponownej analizy zmian w sposobie działania IS) (z 2.12.2016 r.): <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/islamic-state-changing-terror-tactics-to-maintain-threat-in-europe> i sprawozdanie dotyczące sytuacji i tendencji w dziedzinie terroryzmu (z 15.6.2017 r.): <https://www.europol.europa.eu/tesat/2017/index.html>.

² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/letter-of-intent-2017_pl.pdf.

³ Zob. także Jedenaste sprawozdanie z postępu prac nad stworzeniem rzeczywistej i skutecznej unii bezpieczeństwa (COM(2017) 608 final z 18.10.2017).

lokalnym, jak i z sektora prywatnego (rozdział IV). W oparciu o skoordynowane podejście oparte na sieci w niniejszym planie działania ustanawia się szereg forów dedykowanych bardziej systematycznej i ustrukturyzowanej wymianie informacji i dzieleniu się najlepszymi praktykami w celu ochrony przestrzeni publicznej. W stosownych przypadkach prace dotyczące ochrony przestrzeni publicznej opierać się będą na działaniach i doświadczeniach w takich obszarach jak ochrona infrastruktury krytycznej lub gotowość na wypadek zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych⁴ wynikających z synergii między powiązanymi obszarami.

II. UDOSTĘPNIENIE PRZEZ UE ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA OCHRONĘ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Udostępnienie przez UE środków finansowych stanowi kolejny sposób wspierania państw członkowskich w zakresie ochrony przestrzeni publicznej w oparciu o wiedzę fachową i najlepsze praktyki innych państw członkowskich i przy zacieśnianiu współpracy transgranicznej. Może to na przykład obejmować środki na rzecz promowania i wspierania rozwoju innowacyjnej infrastruktury w celu chronienia przestrzeni publicznej bez zmiany jej otwartego charakteru. W tym celu Komisja zwiększa dostępność środków finansowych UE, zarówno w perspektywie krótko-, jak i średnioterminowej.

W celu zaradzenia najpilniejszym potrzebom krótkoterminowym wraz z niniejszym planem działania Komisja ogłasza dziś zaproszenie do składania wniosków w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ISF) – z części dotyczącej współpracy policyjnej na łączną kwotę **18,5 mln EUR**. Środki te zostaną przeznaczone na wspieranie transnarodowych projektów mających na celu poprawę ochrony przestrzeni publicznej.

Mogą one także służyć wspieraniu współpracy operacyjnej w terenie. Na poprawę **współpracy służb pierwszego reagowania** w następstwie ataków terrorystycznych UE udostępni środki finansowe w ramach wspomnianego zaproszenia do składania projektów współpracy w celu wzmocnienia koordynacji między organami ścigania, służbami ochrony ludności i służbami medycznymi w ostrej fazie po ataku.

Takie finansowanie krótkoterminowe zostanie uzupełnione w 2018 r. finansowaniem w ramach **innowacyjnych działań miejskich** ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Do finansowania mogą kwalifikować się działania takie jak zapewnienie fizycznej odporności budynków, fizycznej ochrony zatłoczonych miejsc i promowanie podejścia polegającego na uwzględnianiu bezpieczeństwa na etapie projektowania. Może to obejmować środki mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa i promowanie bezpieczeństwa publicznego poprzez odpowiednie projektowanie przestrzeni publicznej, oświetlenie i kampanie na rzecz podnoszenia świadomości publicznej w ramach rewitalizacji obszarów miejskich. W celu wysondowania, jakie jest zainteresowanie miast testowaniem innowacyjnych rozwiązań kwestii bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej oraz w celu zapoznania się z ich ewentualnymi pomysłami Komisja opublikowała w dniu 15 września 2017 r. zaproszenie do wyrażenia zainteresowania innowacyjnymi działaniami miejskimi. Pomoże to Komisji w przygotowywaniu przyszłych zaproszeń do składania wniosków w tym obszarze. Na tej podstawie w październiku 2018 r. Komisja ogłosi zaproszenie o łącznym

⁴ Zob. Plan działania na rzecz zwiększenia gotowości na wypadek chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych zagrożeń dla bezpieczeństwa (COM (2017) 610 final z 18.10.2017).

budżecie w wysokości **do 100 mln EUR** na innowacyjne działania miejskie, których kluczowym tematem będzie bezpieczeństwo.

Istotne znaczenie ma **uświadamianie** organom zarządzającym, władzom lokalnym i beneficjentom odpowiedzialnym za zarządzanie tymi środkami, jak podatna na zagrożenia jest przestrzeń publiczna, a także pogłębianie wiedzy oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk przez promowanie podejścia polegającego na uwzględnianiu bezpieczeństwa na etapie projektowania. Komisja zachęca państwa członkowskie, miasta i regiony do lepszego uwzględniania kwestii ochrony przestrzeni publicznej przy inwestycjach finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności.

Planowanie i projektowanie obszarów miejskich może przyczynić się do ochrony przestrzeni publicznej. W 2016 r. ministrowie UE odpowiedzialni za kwestie urbanistyczne uzgodnili pakt amsterdamski ustanawiający agendę miejską dla UE, tj. zintegrowane i skoordynowane podejście do miejskiego wymiaru polityki UE, a także strategii i przepisów krajowych⁵. Agenda obejmuje obecnie 12 priorytetów. W październiku 2017 r. Komisja proponuje temat bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej w ramach nowego partnerstwa z państwami członkowskimi, które ma koncentrować się głównie na lepszej wiedzy, lepszych przepisach i lepszym finansowaniu. Komisja wzywa państwa członkowskie i władze lokalne do wspierania tej inicjatywy.

Zagrożenia w przestrzeni publicznej ewoluują, dlatego musimy lepiej rozumieć trendy, ryzyko i możliwe środki łagodzące. Wymaga to wykorzystania w większym stopniu możliwości w zakresie **badania**. Dotychczas UE sfinansowała 48 projektów badawczych w zakresie bezpieczeństwa związanych z ochroną przestrzeni publicznej w ramach siódmego programu ramowego i programu „Horyzont 2020” na łączną kwotę 195 mln EUR⁶. Wiele z tych projektów już zaczyna przynosić rezultaty, które należy rozpowszechniać i, w stosownych przypadkach, należy w dalszej kolejności realizować inwestycje, by przełożyć je na praktyczne działania. By pomóc wykorzystać wyniki badań na temat ochrony przestrzeni publicznej, Komisja ustanowi wymianę między forum ekspertów a Europejską Siecią Służb Technologii Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ENLETS), jak również siecią specjalistów w ramach programu „Horyzont 2020”.

⁵ Agenda miejska dla UE – pakt amsterdamski: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/themes/urban-development/portal/.

⁶ Niektóre przykłady projektów: SECUR-ED (bezpieczny transport miejski) – projekt demonstracyjny o wartości blisko 40 mln EUR, do którego zaproszono dużych przewoźników, przedstawicieli branży i środowiska akademickiego w celu opracowania spójnego i interoperacyjnego pakietu technologii i procesów testowanych w trakcie pokazów, mających poprawić poziom bezpieczeństwa transportu masowego; DESURBS (projektowanie bardziej bezpiecznych przestrzeni miejskich) – dwuletni projekt o wartości 3,2 mln EUR, który polegał na stworzeniu nowych metod, baz danych i narzędzi informatycznych, takich jak portal oferujący system wspierania procesu decyzyjnego, aby pomóc urbanistom, projektantom i inżynierom w diagnozowaniu i usuwaniu luk w zakresie bezpieczeństwa w projektach związanych z przestrzenią miejską; i SURVEIRON (zaawansowany system nadzoru do celów ochrony miękkich celów w przestrzeni miejskiej i miejskiej infrastruktury krytycznej) – projekt MŚP o wartości 2,5 mln EUR, który dotyczy innowacyjnego rozwiązania w dziedzinie ochrony takich przestrzeni. Osobom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo publiczne i prywatne zapewnia usługę inteligentnego nadzoru i usługę podejmowania decyzji w sytuacjach kryzysowych. Pełen wykaz projektów w dziedzinie badań naukowych nad bezpieczeństwem w ramach siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007-2013) i programu „Horyzont 2020” jest dostępny na stronie: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/industry-for-security/index_en.htm.

Niezbędne są dalsze badania w celu poprawy zdolności wykrywania materiałów wybuchowych, broni palnej i innej broni lub materiałów chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych (CBRN), które sprawcy umieszczają w przestrzeni publicznej. Celem badań powinna być również analiza skuteczności różnych środków łagodzących oraz określenie strategii w celu zmniejszenia podatności na zagrożenia i zwiększenia odporności różnych ewentualnych celów. Testowanie odgrywa szczególną rolę w tym zakresie. Podjęte zostaną wysiłki na rzecz dostosowania projektów badawczych w ramach programu „Horyzont 2020” w celu zaspokojenia tych potrzeb.

Cel	Działanie/wynik	Termin
Wsparcie działań państw członkowskich na rzecz ochrony przestrzeni publicznej z wykorzystaniem finansowania krótkoterminowego.	18,5 mln EUR w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ISF). Finansowanie to będzie przeznaczone m.in. na projekty dotyczące usprawnienia współpracy między organami ścigania, służbami ochrony ludności i służbami medycznymi w ostrej fazie po ataku.	Zaproszenie do składania wniosków ogłoszone w październiku 2017 r.
Zapewnienie większych środków z funduszy strukturalnych na rzecz ochrony przestrzeni publicznej.	Zapewnienie finansowania w ramach innowacyjnych działań miejskich ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.	Zaproszenie do składania wniosków do października 2018 r.

III. SIECI EKSPERTÓW I WYTYCZNE UE W CELU OCHRONY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Państwa członkowskie stosują różne podejścia i mają różne doświadczenia związane z ochroną przestrzeni publicznej. UE może je wspierać w stawianiu czoła rosnącym wyzwaniom w zakresie ochrony przestrzeni publicznej przez organizowanie **forów wymiany wiedzy fachowej i najlepszych praktyk w tej dziedzinie**. Powinno się to odbywać na wszystkich istotnych poziomach – na poziomie politycznym, specjalistów ds. egzekwowania prawa i na bardziej operacyjnym poziomie wyspecjalizowanych organów ścigania zajmujących się ochroną przestrzeni publicznej. Jak zapowiedziano w dziewiątym sprawozdaniu z postępu prac nad stworzeniem rzeczywistej i skutecznej unii bezpieczeństwa⁷ i jak również podkreślono w kompleksowej ocenie polityki UE w dziedzinie bezpieczeństwa, taka wymiana opiera się na podejściu sieciowym, co pozwala na bardziej ustrukturyzowaną wymianę najlepszych praktyk w celu wyciągnięcia wniosków ze zorganizowanych ataków, opracowania wytycznych i upowszechniania innowacyjnych rozwiązań mających pomóc zwiększyć ochronę przestrzeni publicznej.

⁷ COM(2017) 407 final z 26.7.2017.

Na poziomie politycznym Komisja powołała niedawno **unijną grupę ds. polityki dotyczącej ochrony celów miękkich** w celu zacieśnienia współpracy i koordynacji między państwami członkowskimi. Grupa skupia krajowych decydentów politycznych, a jej zadaniem będzie gromadzenie, wymiana i rozpowszechnianie najlepszych praktyk oraz doradzanie Komisji w sprawie dalszych działań dotyczących ochrony przestrzeni publicznej. Grupa będzie kierować pracami w dwóch obszarach: forum ekspertów i forum operatorów (zob. rozdział IV w przypadku drugiego forum).

Forum ekspertów skupia specjalistów ds. egzekwowania prawa z państw członkowskich i sieci egzekwowania prawa, takie jak AIRPOL⁸, ATLAS⁹, ENLETS¹⁰ i RAILPOL¹¹ w celu wymiany wiedzy fachowej z dziedziny ochrony przestrzeni publicznej. Uzupełnieniem tych struktur będzie nowa utworzona **sieć bezpieczeństwa wysokiego ryzyka**, która będzie zrzeszać przedstawicieli wyspecjalizowanych jednostek organów ścigania odpowiedzialnych za ochronę przestrzeni publicznej wysokiego ryzyka. Taka sieć będzie stanowić platformę wspólnego szkolenia i wspólnych ćwiczeń. Jej zadaniem będzie pomoc państwom członkowskim, by były lepiej przygotowane na wypadek ataków i bardziej zdolne do reagowania na nie.

Ochrona przestrzeni publicznej jest wyzwaniem globalnym, dlatego istotne znaczenie ma **wymiana odnośnych najlepszych praktyk na forach wielostronnych i z państwami partnerskimi spoza UE**. Światowe Forum na rzecz Zwalczania Terroryzmu zajęło się kwestią ochrony przestrzeni publicznej i opracowało podręczniki zawierające najlepsze praktyki, by umożliwić wymianę zdobytych doświadczeń. By osiągnąć dalsze postępy w tych pracach, konieczne jest pogłębienie współpracy międzynarodowej, zwłaszcza z głównymi partnerami takimi jak Stany Zjednoczone. Powinno to obejmować rozszerzenie ustanowionych obszarów współpracy między UE i USA m.in. obszaru związanego z wykrywaniem materiałów wybuchowych.

Unijna współpraca w zakresie ochrony przestrzeni publicznej może również zapewnić wartość dodaną w postaci **opracowania wspólnych wytycznych**, testowania wyposażenia, wspierania harmonizacji norm oraz wymiany dobrych praktyk. W oparciu o utrwalone najlepsze praktyki w państwach członkowskich **materiały zawierające wytyczne UE** mogą pomóc rozwiązać szereg kwestii związanych z ochroną przestrzeni publicznej, począwszy od ochrony fizycznej budynków i miejsc, ukierunkowanych wytycznych dotyczących określonych wydarzeń (sportowych i kulturalnych) i miejsc (stref ogólnodostępnych w portach lotniczych) po wspieranie ocen podatności na zagrożenia oraz poprawę zdolności wykrywania i reagowania. Wytyczne UE mogą również pomóc państwom członkowskim w **podnoszeniu świadomości społecznej**. Większa świadomość społeczna pomoże zagwarantować, że podejrzane zachowania będą szybko zgłaszane. Niektóre państwa członkowskie opracowały w tym celu skuteczne materiały informacyjne, takie jak nagrania wideo, ulotki i plakaty. Powinny one wymieniać się takimi najlepszymi praktykami z innymi państwami.

⁸ Sieć Airpol, finansowana przez UE, pełni funkcję jednostki koordynującej działania jednostek organów ścigania na europejskich lotniskach.

⁹ Sieć ATLAS, również finansowana przez UE, zrzesza zespoły reagowania kryzysowego państw członkowskich.

¹⁰ Europejska Sieć Służb Technologii Bezpieczeństwa Wewnętrznego (zob. również rozdział V).

¹¹ Finansowana przez UE europejska sieć sił policji kolejowej zajmuje się bezpieczeństwem transportu kolejowego w kontekście coraz większego umiędzynarodowienia tego transportu w Europie.

Ponadto istnieją rozwiązania techniczne, które mogą pomóc podnieść poziom bezpieczeństwa przestrzeni publicznych i jednocześnie zachować ich otwarty i publiczny charakter. **Uwzględnianie bezpieczeństwa na etapie projektowania** powinno stać się istotną zasadą już na bardzo wczesnym etapie opracowywania takich rozwiązań. Na przykład pewne rozwiązania projektowe przy wejściach do budynków mogą pomóc zapobiegać wtargnięciom terrorystów do ich wnętrza (np. strefy kontroli dostępu w celu zmniejszenia ryzyka) i zapewnić ochronę terenu wokół budynków przed wjechaniem nieupoważnionych pojazdów. Należy kontynuować i dalej rozwijać praktyczne badania naukowe, testy i prace nad wytycznymi, aby zapewnić odpowiednią równowagę między zachowaniem otwartego charakteru przestrzeni publicznej i zapewnieniem skutecznej ochrony. Środki ochronne, takie jak bariery lub urządzenia do wykrywania, powinny być jak najbardziej dyskretne w celu zminimalizowania ich wpływu na społeczeństwo oraz uniknięcia stwarzania wtórnej podatności na zagrożenia.

Od wielu lat **sektor transportu** jest zarówno celem aktów terrorystycznych, jak i środkiem do przeprowadzania ataków (np. porwanie samolotu lub taranowanie ciężarówką). Komisja pracuje nad zestawem najlepszych praktyk w zakresie bezpieczeństwa z myślą o sektorze komercyjnych usług **transportu drogowego**. Główny nacisk zostanie położony na kwestię poprawy bezpieczeństwa samochodów ciężarowych przez zredukowanie ryzyka związanego z nieuprawnionym wjazdem, w tym uprowadzeniem lub kradzieżą samochodu ciężarowego w celu przeprowadzenia ataku terrorystycznego (staranowanie przechodniów ciężarówką). Wytyczne zostaną udostępnione przed końcem 2017 r. i będą skierowane do krajowych sektorów transportu drogowego. Należy badać nowe rozwiązania technologiczne, takie jak systemy unikania kolizji, automatyczne nagłe hamowanie lub możliwości zdalnego zatrzymywania samochodów przez organy ścigania.

UE może zapewnić bardzo praktyczne wsparcie w celu zwiększenia zdolności państw członkowskich do skutecznej ochrony przestrzeni publicznej. Przy wsparciu Komisji opracowano **unijne narzędzie oceny miękkich celów w terenie**, które obecnie jest w fazie testów. Narzędzie związane jest z ochroną przestrzeni publicznej i obejmuje ocenę podatności na zagrożenia we wszystkich rodzajach przestrzeni publicznej. Komisja jest gotowa wspierać państwa członkowskie w przeprowadzaniu dobrowolnych ocen na miejscu. Opracowany zostanie elektroniczny wniosek w celu ułatwienia takich ocen.

Organizacje terrorystyczne stale dążą do opracowania innowacyjnych technik i sposobów działania, dlatego UE musi być w równym stopniu **innowacyjna w swoim reagowaniu, opanować technologie** i wykorzystywać wiedzę fachową w całej Unii w celu wykrywania pojawiających się zagrożeń i łagodzenia ich skutków. Dotyczy to m.in. potencjalnych zagrożeń stwarzanych przez bezzałogowe statki powietrzne (UAV), które mogą być wykorzystane przez terrorystów. W bieżących pracach nad przepisami UE mającymi zapewnić bezpieczeństwo i ochronę cywilnych operacji bezzałogowych systemów powietrznych zostanie zwrócona uwaga na takie zagrożenie, w tym na środki mające na celu ułatwienie wykrywania wrogich bezzałogowych statków powietrznych.

Cel	Działanie/wynik	Termin
Zacieśnienie współpracy i koordynacji między państwami członkowskimi na	Ustanowienie grupy ds. polityki UE dotyczącej ochrony celów miękkich i powołanie forum ekspertów z udziałem ekspertów z organów ścigania i przedstawicieli sieci egzekwowania prawa w	Następne posiedzenia: I kw. 2018 r.

szczeblu politycznym.	państwach członkowskich (posiedzenia inauguracyjne we wrześniu 2017 r.).	
Zacieśnienie współpracy między wyspecjalizowanymi jednostkami policji.	Ustanowienie sieci bezpieczeństwa wysokiego ryzyka jako sieci specjalistów ds. egzekwowania prawa dotyczącej ochrony przestrzeni publicznych wysokiego ryzyka, mającej na celu zapewnienie wspólnego szkolenia i wspólnych ćwiczeń oraz wymiany najlepszych praktyk.	Posiedzenie inauguracyjne zaplanowane na listopad 2017 r. Działania w zakresie współpracy mają się rozpocząć w I kw. 2018 r.
Wzmocnienie ochrony fizycznej budynków.	Zapewnienie wytycznych w sprawie wzmocnienia fizycznej odporności budynków.	IV kw. 2018 r.
Zwiększenie ochrony w zatłoczonych miejscach oraz podczas wydarzeń kulturalnych i sportowych.	Zapewnienie wytycznych dotyczących ochrony zatłoczonych miejsc, w tym miejsc, gdzie odbywają się wydarzenia kulturalne i sportowe, na podstawie badań z udziałem wybranych państw członkowskich. Opracowanie aplikacji elektronicznej w celu ułatwienia oceny podatności na zagrożenia wszystkich rodzajów przestrzeni publicznej.	II kw. 2018 r.
Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w strefach ogólnodostępnych w portach lotniczych.	Zapewnienie wytycznych dotyczących ochrony stref ogólnodostępnych w portach lotniczych z naciskiem na kwestie związane z przepływem pasażerów.	III kw. 2018 r.
Częstsze korzystanie z pomocy psów do wykrywania materiałów wybuchowych.	Zapewnienie wytycznych dotyczących korzystania z pomocy psów do wykrywania materiałów wybuchowych do celów ochrony przestrzeni publicznej.	I kw. 2018 r.

IV. ZAANGAŻOWANIE PODMIOTÓW LOKALNYCH I PODMIOTÓW SEKTORA PRYWATNEGO

Różne podmioty mogą odgrywać istotną rolę w dziedzinie ochrony przestrzeni publicznej. UE może wspierać **współpracę z szerokim gronem zainteresowanych podmiotów**, co uważa się za niezbędne w celu zwiększenia ochrony przestrzeni publicznej.

Właścicielami lub zarządcami przestrzeni publicznych, takich jak centra handlowe lub sale koncertowe, są często podmioty prywatne. To sprawia, że konieczne jest zaangażowanie ich

w działania mające zwiększyć ochronę przestrzeni publicznej. Komisja powoła **forum operatorów**, którego zadaniem będą kontakty z takimi podmiotami prywatnymi i innymi zainteresowanymi stronami z sektora prywatnego, np. z wypożyczalnią samochodów. Ułatwi to szerzenie wiedzy na temat obecnych wyzwań w dziedzinie bezpieczeństwa oraz pomoże wspierać partnerstwa publiczno-prywatne w celu poprawy ochrony.

Ważną rolę w zakresie ochrony przestrzeni publicznej odgrywają także **władze lokalne i regionalne**. Komisja zwiększy ich zaangażowanie i rozpocznie dialog, m.in. z burmistrzami większych miast, w celu wymiany informacji i najlepszych praktyk z zakresu ochrony przestrzeni publicznej. W następstwie deklaracji z Nicei¹² z dnia 29 września 2017 r., na początku przyszłego roku Komisja zorganizuje, we współpracy z Komitetem Regionów, spotkanie wysokiego szczebla z burmistrzami, którzy podpisali tę deklarację, i innymi zainteresowanymi przedstawicielami władz lokalnych i regionalnych, by kontynuować wymianę najlepszych praktyk dotyczących ochrony przestrzeni publicznej.

Cel	Działanie/wynik	Termin
Pogłębienie współpracy publiczno-prywatnej w zakresie ochrony przestrzeni publicznej.	Utworzenie forum operatorów z udziałem odpowiednich podmiotów prywatnych, reprezentowanych przez ich europejskie stowarzyszenia, w celu gromadzenia dostępnych wytycznych, formułowania zaleceń i wymiany najlepszych praktyk. Forum będzie pracować w podgrupach odpowiedzialnych za różne obszary tematyczne i pełnić rolę pośrednika w komunikacji między organami publicznymi a operatorami różnych miejsc publicznych.	Posiedzenie inauguracyjne zaplanowane na IV kw. 2017 r.
Zacieśnienie współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi w zakresie ochrony przestrzeni publicznej.	Nawiązanie dialogu z władzami lokalnymi i regionalnymi, w tym z burmistrzami europejskich miast, w celu zbadania, w jaki sposób społeczność może działać na rzecz poprawy ochrony przestrzeni publicznej. Zakłada się wymianę najlepszych praktyk, korzystanie z wiedzy naukowej i wiedzy fachowej organizacji badawczych i sektora prywatnego, a także ułatwienie możliwości finansowania.	Pierwsze specjalne spotkanie z burmistrzami miast i innymi władzami lokalnymi i regionalnymi nastąpi w I kw. 2018 r.

¹² Deklaracja nicejska została przyjęta na konferencji burmistrzów z regionu Morza Śródziemnego w dniu 29 września 2017 r. w Nicei. Konferencja została zorganizowana z inicjatywy mera Nicei, który do udziału w niej zaprosił m.in. Komisję. Przedstawiciele miast, władz lokalnych i regionalnych wymienili się najlepszymi praktykami na temat zapobiegania radykalizacji i ochrony przestrzeni publicznej.

V. WNIOSEK

Wobec stale zmieniających się zagrożeń Europa musi połączyć siły, by wypracować innowacyjne, trwałe i skuteczne rozwiązania w celu zwiększenia bezpieczeństwa przestrzeni publicznej. Mimo że „zerowe ryzyko” nie istnieje, środki operacyjne, działanie koordynujące i wytyczne określone w niniejszym planie działania mogą pomóc państwom członkowskim radzić sobie ze znaczącą podatnością na zagrożenia, którą unaocznili niedawne ataki terrorystyczne, i spowodować odczuwalną poprawę, jeśli chodzi o ochronę przestrzeni publicznej.

Środki przedstawione w niniejszym komunikacie mają przygotować grunt pod skuteczną współpracę UE w zakresie ochrony przestrzeni publicznej. Komisja zachęca państwa członkowskie do korzystania z różnych możliwości określonych w niniejszym planie działania, m.in. z dostępnych środków finansowych UE. Komisja zwraca się do Parlamentu Europejskiego i Rady o zatwierdzenie niniejszego planu działania i o aktywne włączenie się w jego wdrażanie w ścisłej współpracy ze wszystkimi właściwymi zainteresowanymi stronami. Komisja dokona przeglądu postępów w realizacji planu działania przed końcem 2018 r.